

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 14 juni 2001 *

I mål T-143/99,

Hortiplant SAT, Amposta (Spanien), företrätt av advokaterna C. Fernández Vicién och Iglesias Roa,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av L. Visaggio, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten J. Guerra Fernández, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 4 mars 1999 om indragning av det stöd som beviljats Hortiplant SAT genom kommissionens beslut C(92) 3125 av den 3 december 1992 om beviljande av stöd från utvecklingssektionen vid Europeiska utvecklings- och garantifonden för

* Rättegångsspråk: spanska.

jordbruket enligt rådets förordning (EEG) nr 4256/88 inom ramen för ett projekt kallat "Initiativ i form av ett pilot- och demonstrationsprojekt för en ny högeffektiv metod för framställning av plantor: tillämpning på prydnads- och skogsväxter",

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Mengozzi samt domarna V. Tiili och R.M. Moura Ramos,

justitiesekreterare: H. Jung,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter förhandlingen den 12 december 2000,

följande

Dom

Tillämpliga bestämmelser

- 1 Den 24 juni 1988 antog rådet förordning (EEG) nr 2052/88 av den 24 juni 1988 om strukturfondernas uppgifter och effektivitet samt om samordningen av deras

verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 185, s. 9).

- 2 Artikel 5 i denna förordning innehåller bestämmelser om stödformer. I artikel 5.2 anges i vilka former finansiellt stöd får ges inom ramen för strukturfonderna. I artikel 5.2 e föreskrivs att detta stöd får ha formen av ”stöd till tekniskt bistånd och förberedande studier för utveckling av verksamhet”.

- 3 I artikel 8 i rådets förordning (EEG) nr 4256/88 av den 19 december 1988 om bestämmelser för tillämpningen av förordning nr 2052/88 i fråga om EUGFJ:s utvecklingssektion (EGT L 374, s. 25; svensk specialutgåva, område 14, volym 2, s. 3) föreskrivs att EUGFJ i fråga om de åtgärder som föreskrivs i artikel 5.2 e i förordning nr 2052/88 får ge stöd bland annat till att genomföra pilotprojekt för att främja utvecklingen av landsbygdsområden, däribland för att utveckla och exploatera skogsområden (första strecksatsen) och till att genomföra demonstrationsprojekt för att visa jordbrukarna de faktiska möjligheterna med de system, metoder och tekniker för produktion som är förenliga med målen för förändringen av den gemensamma jordbrukspolitiken (fjärde strecksatsen).

- 4 I avdelning IV (artiklarna 14—16) i rådets förordning (EEG) nr 4253/88 av den 19 december 1988 om tillämpningsföreskrifter för förordning nr 2052/88 om samordningen av de olika strukturfondernas verksamheter dels inbördes, dels med Europeiska investeringsbankens och andra befintliga finansieringsorgans verksamhet (EGT L 374, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EEG) nr 2082/93 av den 20 juli 1993 (EGT L 193, s. 20; svensk specialutgåva, område 14, volym 1, s. 30) finns bestämmelser om behandling av ansökningar om finansiellt stöd från strukturfonderna, villkoren för att få tillgång till finansieringen samt vissa särskilda bestämmelser.

- 5 Av tolfte övervägandet till förordning nr 4253/88 framgår att gemenskapens stöd inom ramen för strukturfonderna bör beviljas huvudsakligen i form av delfinansiering av åtgärdsprogram. Villkoren för att sådant stöd skall beviljas anges i artikel 17 i nämnda förordning i dess ändrade lydelse.
- 6 I förordning nr 4253/88, i dess ändrade lydelse, finns vidare bestämmelser om utbetalning av finansiellt stöd (artikel 21), kontroll av den verksamhet som finansieras (artikel 23) samt nedsättning, inställning med betalning och indragning av nämnda stöd (artikel 24).
- 7 Enligt bland annat artikel 23.1 i nämnda förordning skall medlemsstaterna, för att garantera att de verksamheter som genomförs av offentliga eller privata entreprenörer fullbordas, vidta nödvändiga åtgärder för att för det första regelbundet kontrollera att de verksamheter som finansieras av gemenskapen har genomförts korrekt, för det andra förhindra överträdelser och vidta sanktioner mot sådana och för det tredje återkräva medel som förlorats till följd av missbruk eller oaktsamhet.
- 8 Enligt artikel 23.2 i förordningen får kommissionens tjänstemän eller andra företrädare, utan att det påverkar de kontroller som utförs av medlemsstaterna, utföra kontroller på plats, inklusive stickprovskontroller, av de verksamheter som finansieras genom strukturfonderna samt av befintliga förvaltnings- och kontrollsystem. Den berörda medlemsstatens tjänstemän eller andra företrädare har rätt att delta i sådana kontroller.
- 9 I artikel 24.1 i förordning nr 4253/88 föreskrivs att kommissionen, om en verksamhet eller åtgärd inte förefaller berättigad till vare sig en del av eller hela det tilldelade stödet, är skyldig att genomföra en lämplig granskning av fallet

inom ramen för partnerskapet med den berörda medlemsstaten och särskilt begära att staten eller de myndigheter som denna har utsett för att genomföra åtgärden yttrar sig inom en viss tidsfrist.

- 10 Enligt artikel 24.2 i nämnda förordning får kommissionen efter en sådan granskning sätta ned eller ställa in betalningen av det finansiella stödet till verksamheten eller åtgärden i fråga om granskningen har påvisat någon överträdelse eller väsentlig förändring som påverkar villkoren för att genomföra verksamheten eller åtgärden och för vilken man inte ansökt om godkännande.

Bakgrund till tvisten

- 11 Den 3 december 1992 beviljade kommissionen enligt artikel 8 första och fjärde strecksatserna i förordning nr 4256/88 stöd från EUGFJ:s utvecklingssektion till företaget Hortiplant SAT (nedan kallat Hortiplant eller sökanden) genom beslut C(92) 3125 (nedan kallat beslutet om beviljande). Stödet beviljades inom ramen för ett projekt kallat "Initiativ i form av ett pilot- och demonstrationsprojekt för en ny högeffektiv metod för framställning av plantor: tillämpning på prydnads- och skogsväxter" (nedan kallat projektet).
- 12 År 1992 upptäckte företaget Azienda agricola Resteya (nedan kallat Resteya) att plantors "växtkraft och fortplantning" kunde förbättras med hjälp av ett nytt slags behållare som kallades Fitton Plant. Det rörde sig om en cylinder av biologiskt nedbrytbar cellulosa som var öppen nertill och fylld med ett komprimerat substrat som lätt kunde anpassas till framställning av prydnads- och skogsväxter i form av träd- och buskarter på vissa jorddjup för att få en

korrekt rotslagning och utveckling. Prototyper för maskiner hade tagits fram för att framställa denna nya behållare och för att mekanisera metoden för kommersiell framställning av plantor med hjälp av behållarna.

- 13 Sökanden hade utsetts till ansvarig för att genomföra de anpassningar som erfordrades för industriproduktion av det nya systemet.

- 14 Projektet skulle först pågå under 25 månader räknat från november 1992 men förlängdes fram till den 31 december 1995.

- 15 Den totala kostnaden för projektet uppgick till 1 227 875 ecu och den stödberättigande kostnaden till 1 184 624 ecu, varvid gemenskapens finansiella bidrag uppgick till högst 731 992 ecu och resten skulle finansieras av Hortiplant med 247 942 ecu och av Resteya med 247 941 ecu. Kommissionen betalade förskott på stödet med totalt 512 393 ecu.

- 16 När projektet i december 1995 höll på att avslutas tillsände Hortiplant kommissionen all dokumentation över utgifterna för att erhålla den del av bidraget som ännu inte hade betalats ut. Handlingarna sändes till kommissionen genom en person vid namn Tasia, som enligt sökanden är den jordbruksingenjör som förmedlade kontakten mellan sökanden och Resteya, och som vidare hade hand om den tekniska ledningen av projektet samt alla kontakter med kommissionen.

- 17 Till följd av en kontroll som Europeiska gemenskapernas revisionsrätt utförde den 10 februari 1997, beslutade kommissionen att företa ett antal kontroller av vissa pilotprojekt för vilka finansiellt stöd uppbars enligt artikel 8 i förordning

nr 4256/88, eftersom kommissionen misstänkte att det fanns ett organiserat nätverk för att tillskansa sig bidrag från gemenskapen genom bedrägeri. Projektet omfattades av kontrollerna.

- 18 I augusti 1997 anmodade kommissionen Hortiplant att sända in all dokumentation angående genomförandet av projektet. Den efterfrågade dokumentationen sändes till kommissionen den 17 september 1997.
- 19 Den 29 och 30 september 1997 utfördes i enlighet med artikel 23 i förordning nr 4253/88 en kontroll på plats av projektets genomförande. Kontrollen utfördes av tjänstemän vid kommissionens generaldirektorat "Jordbruk" och "Ekonomistyrning" samt vid enheten för samordning av bedrägeribekämpning (UCLAF). Tjänstemännen vid de två sistnämnda tjänstegrenarna författade därpå rapporter i vilka de redogjorde för sina slutsatser. En tjänsteman vid Intervención General del Estado (en avdelning vid det spanska finansdepartementet) medverkade vid EG-tjänstemännens kontroller.
- 20 Genom en skrivelse av den 10 oktober 1997 begärde Hortiplant att kommissionen skulle ta ut fakturor från bolaget Genforsa avseende ett belopp av 13 563 828 spanska pesetas (ESP) samt från detta bolags samarbetspartners avseende ett belopp av 13 563 828 ESP ur akten, eftersom dessa hade sänts in av misstag.
- 21 Med anledning av ovannämnda kontroll sände kommissionen akten till den spanska åklagarmyndigheten.
- 22 Genom en skrivelse av den 3 april 1998 meddelade kommissionen Hortiplant att den hade granskat genomförandet av projektet i enlighet med förordning nr 4253/88 samt att det vid kontrollen hade framkommit uppgifter om omständigheter som kunde utgöra överträdelser.

- 23 Kommissionen gav Hortiplant en tidsfrist om sex veckor, inom vilken företaget kunde inkomma med förklaringar, räkenskapshandlingar och administrativa handlingar till styrkande av att projektet hade genomförts korrekt, och uppgav att de belopp som redan hade betalats ut i annat fall kunde komma att återkrävas samt att stödet i fråga kunde dras in. Samtidigt gav den Konungariket Spanien tillfälle att inkomma med yttrande.
- 24 Genom en skrivelse av den 26 maj 1998 inkom Hortiplant med ett yttrande till svar på kommissionens påståenden.
- 25 Den 26 oktober 1998 väckte den spanska åklagarmyndigheten åtal mot Hortiplants samarbetspartners samt mot Tacias och två direktörer vid Resteya för förfälskning av handelsdokument.
- 26 Genom ett beslut av den 4 mars 1999 drog kommissionen med stöd av artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 in det finansiella stöd som Hortiplant hade beviljats (nedan kallat det omtvistade beslutet).
- 27 I det omtvistade beslutet uppgav kommissionen att följande överträdelse hade framkommit vid den granskning som hade genomförts enligt artikel 24.1 i förordning nr 4253/88.

”— I bilaga I till [beslutet om beviljande] anges att den del av utgifterna som är stödberättigande inom ramen för projektet och som inte täcks av gemens-

kapens finansiella bidrag, det vill säga 495 883 ecu, skall finansieras till hälften av [Hortiplant] och till hälften av bolaget Resteya. Vid ovannämnda kontroll framkom uppgifter som gav upphov till starka tvivel beträffande genomförandet av de två företagens delfinansiering.

- Vid kontrollen företedde [Hortiplant] dokumentation i form av fakturor från bolaget Genforsa på ett belopp av 5 836 310 [ESP] (ca 37 800 ecu) för produktion av skogsvårdsplantor samt transport och utsättning av dessa. Vid kontrollen framkom att de plantor som användes inom ramen för projektet hade producerats av [Hortiplant] och satts ut av företaget Poblador, vars faktura hade tagits upp i projektet. [Hortiplant] företedde ytterligare fakturor från bolaget Genforsa på ett belopp av 7 727 608 [ESP] (ca 50 100 ecu) för arbete med utvärdering av Fitton Plant-systemet. Emellertid företeddes varken något avtal mellan de två bolagen eller någon teknisk rapportering om de utförda tjänsterna för kommissionens kontrollanter. Det finns därför ingen garanti för att de fakturor från bolaget Genforsa som [Hortiplant] företedde återspeglar verkligheten.

- [Hortiplant] betalade vidare genom företaget Codema en faktura på 29 280 ecu, daterad den 11 januari 1993, från bolaget Cedarcliff för dess ingripande till förmån för projektet vid kommissionens avdelningar. Cedarcliffs ingripande har inte att göra med någon av de aktiviteter som beskrivs i [beslutet om beviljande], och utgifterna för detta är inte stödberättigande.

- [Hortiplants] personalkostnader har tagits upp i projektet med ett belopp som uppgår till ca en tredjedel av de totala kostnaderna för åren 1993 och 1994, dvs. innan maskiner installerades i oktober 1994, och med ett belopp som uppgår till nästan 95 procent av de totala kostnaderna för 1995. Beträffande denna personalkostnad finns inget som styrker att den utgift som har tagits upp endast avser genomförandet av projektet.”

Förfarandet och parternas yrkanden

- 28 Sökanden har genom en ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 12 juni 1999 väckt talan i förevarande mål.
- 29 Genom en särskild handling, som inkom till förstainstansrättens kansli samma dag, har sökanden ansökt om interimistiska åtgärder i form av uppskov med verkställigheten av det omtvistade beslutet. Denna begäran avslogs genom ett beslut av ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning av den 16 juli 1999 i mål T-143/99 R, Hortiplant mot kommissionen (REG 1999, s. II-2451).
- 30 (Det skriftliga förfarandet avslutades den 21 januari 2000.
- 31 Genom ett telefax av den 5 december 2000 till förstainstansrättens kansli har sökanden begärt tillstånd att åberopa fyra nya handlingar. Förstainstansrätten biföll sökandens begäran med stöd av artikel 48.2 första stycket i rättegångsreglerna.
- 32 Vid sammanträdet den 12 december 2000 har parterna avgivit muntliga yttranden och besvarat rättsens muntliga frågor.
- 33 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— slå fast att talan kan tas upp till prövning i sak och bifalla talan,

- ogiltigförklara det omtvistade beslutet,

- i andra hand delvis ogiltigförklara det omtvistade beslutet och sänka det finansiella stöd som sökanden har beviljats,

- förplikta kommissionen att ersätta samtliga rättegångskostnader i förevarande mål.

34 Svaranden har yrkat att förstainstansrätten skall

- ogilla talan,

- förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättsfrågan

35 Sökanden har till stöd för sitt förstahandsyrkande åberopat fem grunder, nämligen felaktig tillämpning av artikel 24 i förordning nr 4253/88, oriktig bedömning av sakomständigheterna, avsaknad av rättslig grund för att dra in det

finansiella stödet, åsidosättande av rätten till försvar, då kommissionen inte iakttog väsentliga formföreskrifter under det administrativa förfarandet, samt brist på motivering. Till stöd för sitt andrahandsyrkande har sökanden åberopat en sjätte grund, nämligen åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

I — Förstahandsyrkandet

- 36 Rätten utreder inledningsvis sökandens tredje grund.

Den tredje grunden: Avsaknad av rättslig grund för att dra in det finansiella stödet

Parternas argument

- 37 Sökanden har genom denna grund gjort gällande att artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 ger kommissionen rätt att sätta ned eller ställa in betalningen av ett finansiellt stöd, men inte att dra in det. Detta beror enligt sökanden på lydelsen av denna artikel, i vilken endast de två förstnämnda möjligheterna föreskrivs. Om artikelns upphovsmän hade velat ge kommissionen befogenhet att dra in de finansiella stöd som hade beviljats från strukturfonderna, skulle de uttryckligen ha föreskrivit det.

- 38 Kommissionen anser att den — även om det i artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 visserligen endast föreskrivs en möjlighet att sätta ned eller ställa in betalningen av ett finansiellt stöd — med hänsyn till systemets logik ändå måste kunna dra in stödet i sin helhet.

Förstainstansrättens bedömning

- 39 I artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 föreskrivs visserligen inte uttryckligen att kommissionen får dra in ett finansiellt stöd. Emellertid inleds artikel 24.1 med orden ”om en verksamhet eller åtgärd inte förefaller berättigad till vare sig en del av eller hela... stödet”. I artikel 24.1 ges kommissionen således implicit befogenhet att dra in stödet helt. Eftersom artikelns samtliga bestämmelser skall betraktas som en helhet, skall artikel 24.2 tolkas på så sätt att den även innebär en möjlighet att helt dra in ett finansiellt stöd.
- 40 Artikel 24 har dessutom rubriken ”Reduktion, suspension och upphävande av stöd”. Det framgår av fast rättspraxis att en bestämmelse och dess rubrik, när de inte har samma lydelse, båda skall tolkas på så sätt att samtliga använda begrepp får en innebörd. Således skall artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 tolkas så att kommissionen har rätt att på grund av överträdelser dra in ett finansiellt stöd som har beviljats inom ramen för EUGFJ.
- 41 Av det anförda följer att talan inte kan vinna bifall på den grunden att kommissionen saknade rättslig grund för att dra in det finansiella stödet i fråga.

Den första och den andra grunden: Felaktig tillämpning av artikel 24 i förordning nr 4253/88, samt oriktig bedömning av sakomständigheterna

Parternas argument

- 42 Sökanden har genom den första grunden gjort gällande att tre av de fyra överträdelse som kommissionen har åberopat i det omtvistade beslutet, det vill säga underlåtenheten att fullgöra delfinansieringsplikten samt upptagande i projektet av icke stödberättigande utgifter och personalkostnader som inte avser genomförandet av projektet (se ovan, punkt 27), inte har ägt rum. Beträffande den fjärde överträdelsen, det vill säga upptagandet av fakturorna från bolaget Genforsa i projektet, har sökanden genom den andra grunden gjort gällande att sökanden visserligen föredde dessa fakturor för kommissionen, men att denna har gjort en oriktig bedömning av sakomständigheterna genom att inte beakta sökandens begäran att nämnda fakturor skall avlägnas från akten.
- 43 För det andra har sökanden gjort gällande att artikel 24 i förordning nr 4253/88, som innehåller bestämmelser om vilka åtgärder kommissionen kan vidta om bidragstagaren inte uppfyller förutsättningarna för att finansiellt stöd skall beviljas, endast är tillämplig om den verksamhet som finansieras av gemenskapen helt eller delvis inte har genomförts. I detta hänseende har sökanden framhållit att projektet till fullo har genomförts och att de överträdelse som eventuellt har kunnat konstateras endast beror på problem med administrationen, som förmodligen har att göra med företagets ringa storlek och bristande erfarenhet. Sökanden har emellertid bestridit att de av kommissionen åberopade överträdelse har förekommit.

— Hortiplants och Resteyas fullgörelse av skyldigheten att delfinansiera projektet

- 44 Sökanden har framhållit att kommissionen, även om den betvivlade att projektet verkligen delfinansierades av de två bolagen, aldrig kunde styrka dessa

misstankar. Kommissionen fick tvärtom tillgång till handlingar som styrker att delfinansiering skedde.

- 45 Sökanden har vidare framhållit att alla investeringar i projektet inte enbart utgjordes av medverkan med pengar. I detta avseende har sökanden bland annat nämnt den omständigheten att en jordbrukare vid namn Poblador som deltog i projektet endast utfärdade en symbolisk faktura på grund av det intresse han hade av projektet. Vidare debiterade inte underleverantörerna i Aragon något för varken uthyrning av mark eller arbete, utan de behöll i stället de planterade arterna. Sökandens fyra samarbetspartners bidrog i egenskap av jordbruksingenjörer till projektet med sitt personliga arbete. Samma sak gällde för Resteya, som ställde värdefull utrustning och allt sitt tekniska kunnande till förfogande.
- 46 Sökanden har gjort gällande att en granskning av dess bokföring för åren 1993—1995 visar att företaget hade den finansiella kapacitet som behövdes för att bära kostnaden för projektet. Företaget minskade nämligen sina skulder med mer än 31 miljoner ESP och fick in likvida medel från sina delägare med mer än fyra och en halv miljoner ESP.
- 47 Sökanden har slutligen motsatt sig att kommissionen har gjort gällande att företaget inte upprättade någon separat bokföring för projektet, eftersom någon sådan skyldighet inte anges i förutsättningarna för genomförande av projektet.
- 48 Kommissionen har i detta avseende anfört att sökanden i egenskap av projektansvarig var tvungen att bevisa att projektet verkligen delfinansierades. För detta ändamål var det oundgängligt att ha en separat bokföring, eftersom detta

var det enda möjliga sättet att klart styrka vilka utgifter företaget hade haft inom ramen för projektet, även om detta inte uttryckligen anges i lagen eller i beslutet om beviljande.

- 49 Den dokumentation som har företetts styrker för övrigt inte att projektet verkligen har delfinansierats av de två bolag som skulle göra detta. Det räcker nämligen med en genomgång av sökandens räkenskaper för att kunna konstatera att sökanden inte har någon möjlighet att fullgöra en sådan skyldighet.
- 50 Kommissionen har medgivit att den del av finansieringen som ankom på sökanden hade kunnat göras med en prestation *in natura*, det vill säga genom tillhandahållande av tjänster. Kommissionen har emellertid framhållit att sökanden föredde dokumentation över utgifter på totalt 84 928 079 ESP (ca 510 000 ecu), som skulle motsvara utgifter för att genomföra projektet och att ingen prestation *in natura* har styrkts. Med hänsyn till att sökanden inte hade finansiell möjlighet att betala ett sådant belopp, eftersom företaget inte hade något eget kapital, har kommissionen dragit slutsatsen att utgifterna i sin helhet bestreds med stödet från gemenskapen.

— Fakturan från bolaget Cedarcliff

- 51 Sökanden har hävdats att en överträdelse som består i ett bolags betalning av ett annat bolags faktura inte kan göras gällande gentemot sökanden, då denna inte har något inflytande över de två företagen. Om kommissionen bedömer att fakturan avser en icke stödberättigande utgift, skall den ställa bolaget Codema, som har betalat den, till svars för överträdelsen. I vart fall saknas det helt stöd för påståendet att Hortiplant har betalat fakturan från bolaget Cedarcliff genom bolaget Codema. Såsom bevisades för gemenskapens kontrollanter vid deras kontroll kände Hortiplant varken till nämnda faktura eller bolaget Cedarcliff och dess verksamhet.

- 52 I vart fall anser sökanden att bolaget Cedarcliffs medverkan finns angiven i beslutet om beviljande. Denna medverkan, som beskrivs som "ingripande till förmån för projektet vid kommissionens avdelningar", omfattas av utgifterna för "Projektledning", som tas upp i budgeten i punkt 8 i bilaga 1 till beslutet om beviljande med totalt 215 340 ecu. Denna utgift finns till och med beskriven i sökandens ansökan om finansiellt stöd.
- 53 Svaranden har för det första anfört att det är ostridigt att Hortiplant betalade bolaget Codema vissa belopp för medverkan som omfattade ett tredje företags (Cedarcliffs) ingripande till förmån för projektet vid kommissionens avdelningar. Kommissionen anser att Hortiplant i egenskap av projektansvarig således var skyldig att kontrollera vad varje utbetalning avsåg. Om sökanden hade vidtagit erforderliga kontroller skulle den ha upptäckt att fakturan från bolaget Codema åtminstone delvis avsåg medverkan som inte var stödberättigande enligt beslutet om beviljande.
- 54 Den omständigheten att Hortiplant i sin ansökan om finansiellt stöd nämnde att fackmän skulle anlitas innebär enligt kommissionens mening inte att den implicit godkände att utgifter för sådan medverkan i projektet skulle vara stödberättigande. De enda relevanta handlingar som sökanden har åberopat är beslutet om beviljande och bilagorna till detta. Anlitande av ett företag eller fackmän som mellanhand gentemot kommissionen nämns emellertid inte i någon av dessa handlingar, trots att det där redogörs i detalj för projektets olika faser. Kommissionen anser vidare att de utgifter för projektledning som beskrivs i punkt 8 i bilaga 1 till beslutet om beviljande inte omfattar kostnaden för ett sådant ingripande som det som bolaget Cedarcliff har gjort.
- 55 Kommissionen har emellertid uppgivit att det rör sig om en överträdelse som under normala omständigheter skulle kunna ha uppkommit av misstag och endast skulle behöva medföra nedsättning av det finansiella stödet med ett belopp

motsvarande den omtvistade fakturans belopp. Med hänsyn till de övriga allvarliga överträdelser som har konstaterats i förevarande fall, är dock den enda tänkbara lösningen att helt dra in stödet.

— Personalkostnaderna

- 56 Sökanden har hävdatt att det är omöjligt att genom skriftlig bevisning fastställa vilka personalkostnader som verkligen avser projektet, eftersom detta är ett speciellt landsbygdsprojekt, och att det därför måste göras en skälighetsbedömning. För verksamhetsåren 1993 och 1994 måste det sålunda anses vara skäligt att en tredjedel av företagets personalkostnader togs upp i projektet, trots att inga maskiner ännu hade installerats, med hänsyn till det förberedelsearbete som utfördes för att projektet skulle kunna genomföras tillfredsställande. Beträffande verksamhetsåret 1995 måste hänsyn tas till den omständigheten att maskinerna installerades under detta verksamhetsår samt att Hortiplant ägnade nästan hela sin verksamhet åt projektet, närmare bestämt dess slutfas, för att detta skulle kunna avslutas tillfredsställande.
- 57 Sökanden har tillagt att den höga omsättningen under 1995 inte berodde på att dess personal i större utsträckning användes i den ordinarie verksamheten, utan på att försäljningen generellt förbättrades tack vare arbete som hade utförts under föregående verksamhetsår, en nettominskning av returerna av sålda varor samt lagerjusteringar.
- 58 Kommissionen har i detta avseende anfört att det även vid en skälighetsbedömning framgår av sökandens uppgifter att företaget år 1995 hade en 60 procent högre omsättning än år 1994, med sju gånger lägre personalkostnader för den ordinarie verksamheten än år 1994 och med mer än 95 procent av personalen sysselsatta i projektet. Därav har kommissionen dragit slutsatsen att Hortiplant i projektet har tagit upp personalkostnader som i själva verket avser den ordinarie verksamheten, vilket utgör en allvarlig överträdelse.

— Företeendet av fakturorna från bolaget Genforsa

- 59 Sökanden har tillbakavisat kommissionens anklagelse att ha företett fakturorna från bolaget Genforsa för kommissionen. Sökanden har anfört att den, vid två tillfällen bad kommissionen att bortse från dessa samt att kommissionen har bortsett från fakturor från dess samarbetspartners, som även dessa hade lämnats in av misstag.
- 60 Vidare har sökanden hävdatt att kommissionen felaktigt har dragit slutsatsen att stödet kan dras in på grund av den överträdelse som utgjordes av företeendet av fakturorna från bolaget Genforsa. För det första är sökandens begäran att fakturorna skulle avlägsnas ur akten inte ett medgivande av att en överträdelse har skett, utan ett resultat av att sökanden en kort tid efter att ha sänt in fakturorna insåg att den varken kunde avgöra huruvida de tjänster som bolaget Genforsa hade fakturerat avsåg projektet eller med säkerhet garantera detta. Orsaken till denna osäkerhet var den tid som hade förflutit samt den omständigheten att den person som under perioden i fråga var bokföringsansvarig inte längre var kvar på företaget. För det andra avsågs — i motsats till vad kommissionen har påstått — inte Fitton Plant-systemet med en rad fakturor med rubriken "odling av olika trädslag, transport och arbete med anläggning av diverse demonstrationslotter". Vidare har kommissionen felaktigt hävdatt att företeendet av fakturorna från bolaget Genforsa utgör en överträdelse eftersom detta bolag inte förfogade över erforderlig utrustning för att utföra de fakturerade tjänsterna. Sökanden har härvid hävdatt att nämnda utrustning endast behövs vid massproduktion av Fitton Plant och för att mekanisera tekniken för storskalig plantproduktion, och inte för växtlighetsförsök i liten skala. Beträffande avsaknaden av avtal mellan bolaget Genforsa och Hortiplant avseende utförandet av tjänsterna i fråga samt avsaknaden av teknisk rapportering om detta utförande har sökanden slutligen hävdatt att denna avsaknad i sig inte utgör grund för att ifrågasätta att arbetena verkligen har utförts.
- 61 Svaranden har i detta avseende anfört att Hortiplant visserligen begärde att fakturorna från bolaget Genforsa skulle tas bort och därvid påstod att de hade sänts in av misstag, men att detta skedde först efter gemenskapens kontroll, när

överträdelserna redan hade uppdragats. Genom att begära att dessa fakturor skulle tas bort medgav Hortiplant dessutom att de arbeten som de avsåg aldrig hade utförts. På nästan samtliga fakturor stod nämligen skrivet att de hade utfärdats inom ramen för projektet, vilket visar att det inte var fråga om ett misstag, utan ett försök att få kommissionen att tro att vissa arbeten hade utförts trots att så inte var fallet.

- 62 Enligt kommissionens mening är sökandens totala oförmåga att motivera varför de fakturerade arbetena utfördes tillräcklig för att utgöra en allvarlig överträdelse. Om fakturorna dessutom, såsom i förevarande fall, inte motsvarar verkligen utförda arbeten, är överträdelsen så allvarlig att det skulle vara berättigat att dra in det finansiella stödet enligt artikel 24 i förordning nr 4253/88 även om de andra överträdelserna inte hade konstaterats.

Förstainstansrättens bedömning

- 63 Det framgår av artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 att kommissionen får besluta om åtgärder för att återta det finansiella stödet om "granskningen visar någon överträdelse eller väsentlig förändring som påverkar villkoren för att genomföra verksamheten eller åtgärden och för vilken man inte ansökt om kommissionens godkännande".
- 64 I bestämmelsen hänvisas sålunda uttryckligen även till överträdelser avseende villkoren för att genomföra den verksamhet som finansieras, vilket inbegriper överträdelser vid genomförandet av densamma. Således kan det inte hävdas, såsom sökanden har gjort, att de sanktioner som föreskrivs i artikel 24 i förordning nr 4253/88 endast är tillämpliga i fall där den verksamhet som finansieras helt eller delvis inte har genomförts.

- 65 För övrigt bygger det bidragssystem som har utarbetats genom gemenskapsbestämmelserna framför allt på att mottagaren fullgör ett antal skyldigheter som ger honom rätt att uppbära det angivna finansiella stödet. Om mottagaren inte fullgör alla dessa skyldigheter har kommissionen enligt artikel 24.2 i förordning nr 4253/88 rätt att ompröva omfattningen av de skyldigheter som den har åtagit sig enligt beslutet om beviljande av nämnda stöd (se analogt förstainstansrättens dom av den 24 april 1996 i de förenade målen T-551/93 och T-231/94—T-234/94, *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*, REG 1996, s. II-247, punkt 161).
- 66 Sökande och mottagare av stöd från gemenskapen är bland annat skyldiga att garantera att de förser kommissionen med tillförlitliga uppgifter som inte kan vilseleda kommissionen. I annat fall kan inte det kontroll- och bevissystem som har införts för att avgöra om villkoren för att bevilja stöd är uppfyllda fungera korrekt. I avsaknad av tillförlitliga uppgifter skulle nämligen stöd kunna utgå för projekt som inte uppfyller de uppställda villkoren. Härav följer att den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar sökande och mottagare av stöd utgör en del av EUGFJ:s stödsystem och är nödvändig för att det skall fungera tillfredsställande.
- 67 Om det kan slås fast att fakturor som har företetts och kostnader som har tagits upp saknar motsvarighet i verkligheten samt att delfinansieringsplikten inte har fullgjorts, utgör detta allvarliga brott mot villkoren för beviljande av det finansiella stödet i fråga samt mot den upplysnings- och lojalitetsplikt som åvilar mottagaren av ett sådant stöd, varför detta handlande skall betraktas som överträdelser i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88.

— Hortiplants och Resteyas iakttagande av skyldigheten att delfinansiera projektet

- 68 Det framgår av artikel 17 i förordning nr 4253/88 i dess ändrade lydelse att delfinansiering av verksamheten i fråga av mottagaren av stöd från gemenskapen är en av de nödvändiga förutsättningarna för att stöd skall beviljas.

- 69 I förevarande fall föreskrivs klart i artikel 3 i beslutet om beviljande att den stödberättigande kostnaden för projektet uppgick till 1 184 624 ecu och att gemenskapens finansiella bidrag hade fastställts till högst 731 992 ecu. I punkt 7 i bilaga 1 till beslutet om beviljande anges dessutom att resten skulle finansieras av sökanden med 247 942 ecu och av Resteya med 247 941 ecu. Sökandens och Resteyas delfinansiering av projektet fanns således även uttryckligen angivet som förutsättning för att det finansiella stödet skulle beviljas.
- 70 Rätten noterar inledningsvis att det är ostridigt att Hortiplant inte upprättade någon separat bokföring för projektet. Någon sådan bokföring krävs visserligen varken enligt gemenskapsbestämmelserna eller enligt beslutet om beviljande, varför denna omständighet i sig inte kan utgöra en överträdelse. I avsaknad av särskild dokumentation över kostnaderna för projektet var kommissionen emellertid hänvisad till företagets allmänna bokföring vid kontrollen av huruvida villkoren i beslutet om beviljande hade iakttagits och i synnerhet om projektet verkligen hade finansierats av Hortiplant i den omfattning som föreskrevs i nämnda beslut.
- 71 I detta avseende godtar rätten kommissionens argument att det redan av en genomgång av Hortiplants räkenskaper framgår att det var praktiskt taget omöjligt för företaget att fullgöra delfinansieringsplikten. Av handlingarna i målet framgår nämligen att sökanden saknade tillräckligt eget kapital för att betala ut belopp om ca 500 000 ecu samt att företaget under de sista åren av projektets genomförande hade gjort stora förluster. Även om sökandens påstående att dess samarbetspartners tillhandahöll prestation *in natura* stämmer, bestreds sökandens utgifter för att genomföra projektet helt med bidraget från gemenskapen.
- 72 Slutligen kan rätten inte godta sökandens argument att minskningen av dess skulder med 31 miljoner ESP och tillförseln från dess delägare med mer än 4 miljoner ESP visar att företaget var i stånd att finansiera projektet. Dels kan

denna minskning av skulderna, som visserligen visar att sökanden förbättrade sin finansiella situation, inte anses styrka att företaget förfogade över det kapital som erfordrades för att finansiera projektet, dels var tillförseln av 4 miljoner ESP inte på långt när tillräcklig för detta ändamål.

— Fakturan från bolaget Cedarcliff

- 73 Den överträdelse som kommissionen har konstaterat i samband med fakturan från bolaget Cedarcliff avser i motsats till de övriga överträdelserna inte huruvida de fakturerade tjänsterna verkligen utfördes, utan huruvida de var stödberättigande.
- 74 I detta hänseende noterar rätten inledningsvis att de stödberättigande kostnaderna för en verksamhet som finansieras av gemenskapen endast är de som uttryckligen anges i beslutet om beviljande av finansiellt stöd (se artikel 14.4 i förordning nr 4253/88). Således godtas svarandens argument att den omständigheten att Hortiplant i sin ansökan om stöd nämnde anlitan av fackmän inte innebär att kommissionen implicit har godkänt dessa fackmäns medverkan såsom stödberättigande utgift.
- 75 För det andra noterar rätten beträffande de utgifter för projektledning som anges i punkt 8 i bilaga 1 till beslutet om beviljande, och som enligt sökanden omfattar de omtvistade ingripandena, att utgifter av detta slag anges i projektets fas B, som har rubriken "Demonstration och spridning av resultat". Således omfattar detta slags utgifter endast kostnader för projektledning på plats och spridning av resultat. Sådana ingripanden som de som bolaget Cedarcliff har fakturerat för ingår således inte i denna kategori.

— Personalkostnaderna

- 76 Av handlingarna i målet framgår att sökanden år 1993 inom ramen för sin ordinarie verksamhet, det vill säga utanför genomförandet av projektet, hade en omsättning på ca 29 miljoner ESP och personalkostnader på 5,4 miljoner ESP samt att företaget år 1994 hade en omsättning på ca 32 miljoner ESP och personalkostnader på 6,5 miljoner ESP. År 1995 hade sökanden emellertid en omsättning på över 54 miljoner ESP och personalkostnader på mindre än 900 000 ESP, det vill säga sju gånger lägre än personalkostnaderna för år 1994, med mer än 95 procent av sin personal sysselsatt i projektet.
- 77 Sökandens förklaring, att ökningen av omsättningen år 1995 inte berodde på att personalen i större utsträckning användes för den ordinarie verksamheten utan på en generellt förbättrad försäljning, en nettominskning av returer av sålda varor samt lagerjusteringar, kan inte förklara så stora avvikelser mellan omsättning och personalkostnader. Rätten noterar för övrigt att sökandens omsättning under år 1996 sjönk (42 miljoner ESP) och att personalkostnaderna för samma år däremot steg (10 miljoner ESP).
- 78 I avsaknad av övertygande förklaring av orsakerna till dessa bristande proportioner har kommissionen således med rätta dragit slutsatsen att de personalkostnader som togs upp i projektet inte har styrkts.

— Företeendet av fakturorna från bolaget Genforsa

- 79 Det är ostridigt i målet att Hortiplant företedde fakturor för kommissionen från bolaget Genforsa som inte avsåg tjänster som hade utförts i samband med

projektet. Sökanden har endast invänt att fakturorna företeddes av misstag och att den således inte kan anses ha gjort sig skyldig till någon överträdelse som har att göra med att fakturorna från Genforsa lades till handlingarna i akten, eftersom sökanden vid två tillfällen har begärt att kommissionen inte skall ta hänsyn till dem.

- 80 Rätten noterar vidare att de tjänster som avsågs i nämnda fakturor utfördes av ett annat företag som regelbundet fakturerade för dessa samt att dessa utgifter togs upp i projektet.
- 81 Eftersom sökanden inte har företett något bevismaterial som kan styrka att fakturorna från bolaget Genforsa avsåg tjänster som verkligen hade utförts av detta bolag eller att dessa företeddes för kommissionen av misstag, har kommissionen med rätta funnit att företeendet av fakturorna utgjorde en överträdelse i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88.
- 82 Av det anförda följer att sökanden inte har visat att kommissionen hade fel då den konstaterade ovan nämnda överträdelser.
- 83 Denna slutsats motsägs inte av de argument som sökanden har anfört med stöd av de handlingar som lämnades in till förstainstansrättens kansli den 5 december 2000.

- 84 Nämnda dokument saknar nämligen all relevans vid bedömningen av det omtvistade beslutets giltighet.
- 85 För det första har sökanden, genom att inkomma med ett preliminärt beslut om att anledning saknas att döma i saken, meddelat av Juzgado de Primeira Instancia de Amposta, samt den inlägga som sökanden gav in i det konkursförfarande som avsåg sökanden, avsett visa att den inte gjorde sig skyldig till bedrägeri gentemot kommissionen. I detta avseende konstaterar rätten endast att kommissionen inte behöver påvisa några som helst bedrägeriavsikter hos mottagaren av stödet från gemenskapen för att kriteriet överträdelse i artikel 24 i förordning nr 4253/88 skall anses vara uppfyllt. Dessutom har kommissionen inte grundat det omtvistade beslutet på att sökanden har gjort sig skyldig till bedrägeri för att motivera indragningen av stödet.
- 86 För det andra har sökanden inkommit med en rapport upprättad av konkursförvaltaren samt protokollet från sammanträdet med borgenärerna, bland vilka kommissionen ingår. Dessa handlingar visar enligt sökanden att den inte har gjort sig skyldig till några överträdelser vid sin bokföring. I detta hänseende konstaterar rätten att dessa handlingar endast avser sökandens iakttagande av "bokföringsregler och -förfaranden" i sin företagsverksamhet. Handlingarna saknar således relevans för att avgöra huruvida och i vilken mån sökanden har fullgjort sina skyldigheter såsom mottagare av stödet och i bedömningen av om den har gjort sig skyldig till överträdelser i den mening som avses i artikel 24 i förordning nr 4253/88. Vidare hävdas det i konkursförvaltarens rapport att användningen av de bidrag som kommissionen har betalat ut "utgjorde en del av företagets vanliga verksamhet", vilket är just en av de felaktigheter i användningen av stödet som kommissionen har gjort gällande mot sökanden, såväl i det omtvistade beslutet som under det administrativa förfarandet.
- 87 Mot bakgrund av det anförda kan talan inte vinna bifall på den första eller den andra grunden.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av rätten till försvar

Parternas argument

- 88 Sökandens rätt till försvar har enligt sökandens uppfattning åsidosatts under det administrativa förfarandet, eftersom vissa processuella minimigarantier inte iaktogs, i synnerhet med beaktande av den omständigheten att den spanska åklagarmyndigheten hade väckt åtal mot sökanden. Enligt sökandens uppfattning angav kommissionen nämligen inte tydligt i sin skrivelse av den 3 april 1998 vilka omständigheter som kunde tillskrivas sökanden och som skulle kunna utgöra överträdelser. Detta utgör ett åsidosättande av rättigheter med hjälp av vilka sökanden på ett riktigt sätt hade kunnat försvara sina intressen.
- 89 Beträffande delfinansieringen ansåg kommissionen för det första att resultatet av kontrollerna gav upphov till starka tvivel i detta avseende. Kommissionen förklarade inte vid något tillfälle varifrån dessa tvivel kom, och sökanden fick aldrig klarhet i huruvida kommissionen tog hänsyn till de handlingar som sökanden gav in till kommissionen den 17 september 1997.
- 90 För det andra har sökanden erinrat om att kommissionen har klandrat den för att kommissionen inte kunde företa någon kontroll av företagets bokföring. I sin skrivelse av den 26 maj 1998 uppgav Hortiplant emellertid att kommissionen hade fått tillgång till bokföringen vid inspektionen. Även om det inte hänvisas till bokföringen i det omtvistade beslutet, ger kommissionens ursprungliga ankla-

gelse upphov till misstanken att beslutet fattades utan någon som helst hänsyn till den kontroll av bokföringen som kommissionens kontrollanter emellertid företog vid inspektionen den 29 september 1997.

- 91 Beträffande argumenten avseende fakturorna från bolaget Genforsa har sökanden för det tredje erinrat om att den sände en skrivelse till kommissionen där den förklarade att fakturorna hade sänts in av misstag och att kommissionen därför skulle bortse från dessa. Samma argument anfördes i sökandens svarsskrivelse till kommissionen av den 26 maj 1998. Kommissionen gjorde sig emellertid skyldig till flagrant åsidosättande av sökandens rätt till försvar genom att inte ta någon hänsyn till de skrivelser som den hade fått in från sökanden och genom att låta förfarandet fortgå utan att låta sökanden uttala sig i denna fråga.
- 92 För det fjärde har sökanden gjort gällande att kommissionen inte har förklarat varför den mot sökanden gjorde gällande att överträdelser hade begåtts genom bolaget Codemas betalning av fakturan från bolaget Cedarcliff, trots att dessa bolag var skilda från sökanden.
- 93 Beträffande personalkostnaderna har kommissionen inte heller angivit huruvida den har tagit hänsyn till den dokumentation som sökanden sände in eller ens huruvida och i så fall av vilken anledning den ansåg att den inte var tillräcklig. Inte heller uppgav kommissionen vilka handlingar sökanden skulle ha givit in för att kunna visa att kostnaderna verkligen avsåg genomförandet av projektet. Eftersom sökanden inte kände till ovan nämnda faktorer, kunde den inte försvara sig och kunde omöjligen anföra andra argument för att bemöta kommissionens skäl för att anse att det utgjorde en överträdelse att ta upp dessa kostnader i projektet.
- 94 Slutligen har sökanden gjort gällande att kommissionen i strid med artikel 24.1 och 24.2 i förordning nr 4253/88 fattade det omtvistade beslutet utan att ha erhållit Konungariket Spaniens yttrande.

- 95 Kommissionen anser att samtliga föreskrivna processuella garantier har iakttagits. I den sista punkten i bilaga 2 till beslutet om beviljande föreskrivs att mottagaren skall ges tillfälle att yttra sig inom en frist som kommissionen bestämmer innan det finansiella stödet ställs in, sätts ner eller dras in. Kommissionen iakttog denna garantibestämmelse minutiöst genom att tillsända sökanden skälen för att dra in stödet och anmoda den att inkomma med yttrande. Eftersom sökandens yttrande framstod som otillräckligt drog kommissionen utan dröjsmål in stödet. Kommissionen bestrider dessutom att förfarandet är av repressiv karaktär. Kommissionen har endast dragit konsekvenserna av att sökanden inte har fullgjort de skyldigheter som parterna tidigare hade kommit överens om.
- 96 Beträffande frågan huruvida det är nödvändigt att ha erhållit ett yttrande från den berörda medlemsstaten har kommissionen gjort gällande att den minutiöst följde bestämmelserna i artikel 24.1 och 24.2 i förordning nr 4253/88. Konungariket Spanien anmodades nämligen att inkomma med yttrande men besvarade inte denna anmodan inom den föreskrivna fristen. Därav drog kommissionen slutsatsen att Konungariket Spanien inte avsåg att inkomma med något yttrande.

Förstainstansrättens bedömning

- 97 I punkt 10 i bilaga 2 till beslutet om beviljande föreskrivs att kommissionen, om den anser att villkoren för beviljande av finansiellt stöd inte har iakttagits, kan sätta ner, ställa in betalningen av eller dra in nämnda stöd efter att ha givit mottagaren tillfälle att yttra sig inom en angiven frist. I enlighet med denna bestämmelse gav kommissionen genom en skrivelse av den 3 april 1998 Hortiplant tillfälle att inkomma med yttrande.
- 98 Sökanden har hävdats att dess rätt till försvar har åsidosatts på grund av att nämnda skrivelse var särskilt oklar, vilket medförde att sökanden inte kunde

försvara sig på ett lämpligt sätt. Rätten finner emellertid att texten i denna skrivelse är mycket tydlig. Innehållet i skrivelsen återges för övrigt i det omtvistade beslutet, i vilket samma överträdelser bekräftas, även om de där beskrivs mer detaljerat, som sig bör i ett beslut om indragning av stöd från gemenskapen. På ett flertal ställen i skrivelsen av den 3 april 1998 nämns vidare resultaten av den kontroll som sökanden själv deltog i. Under dessa omständigheter kan sökanden inte med framgång göra gällande att den inte har givits tillfälle att yttra sig på ett lämpligt sätt.

- 99 Detta resonemang bekräftas av den omständigheten att sökanden i sin svarsskrivelse av den 26 maj 1998 uttalade sig om samtliga påståenden i kommissionens skrivelse av den 3 april 1998 med undantag för frågan om delfinansiering, om vilken sökanden uppgav att den inte förstod institutionens motivering.
- 100 Beträffande frågan om delfinansiering erinrar rätten om att kommissionen i sin skrivelse av den 3 april 1998 visserligen endast uppgav att den hyste starka tvivel angående genomförandet av någon sådan. Den hänvisade emellertid till resultatet av de kontroller av vilka det framgick att Hortiplant inte hade den finansiella kapacitet som behövdes för att delfinansiera projektet. Sökanden hade därför kännedom om de anklagelser och argument som kommissionen tänkte anföra på denna punkt.
- 101 Beträffande sökandens argument att kommissionen inte tog hänsyn till de skrivelser i vilka den begärde att kommissionen skulle avlägsna fakturorna från bolaget Genforsa från akten, konstaterar rätten att detta saknar relevans för frågan huruvida sökandens rätt till försvar har åsidosatts samt att sökanden kunde bekräfta sin ståndpunkt i sin svarsskrivelse av den 26 maj 1998 och således kunde försvara sig mot kommissionens påståenden angående nämnda fakturor.
- 102 Vidare har rätten till försvar inte heller åsidosatts genom att kommissionen fattade det omtvistade beslutet efter att ha tagit del av Hortiplants yttrande utan att därefter begära ett klagande beträffande framför allt personalkostnaderna. Efter att ha genomfört sin kontroll och tagit del av sökandens yttrande hade

kommissionen nämligen alla de uppgifter som den behövde för sin bedömning, då sökanden hade givits tillfälle att yttra sig beträffande de överträdelse som hade konstaterats.

- 103 Vad slutligen beträffar påståendet att kommissionen måste ha erhållit ett yttrande från den berörda medlemsstaten innan den kan dra in ett finansiellt stöd konstaterar rätten att det i artikel 24 i förordning nr 4253/88 endast föreskrivs att kommissionen skall genomföra en lämplig granskning av fallet och särskilt begära att den berörda medlemsstaten eller de myndigheter som denna har utsett för att genomföra åtgärden inkommer med yttrande inom en fastställd tidsfrist och att kommissionen efter denna granskning får vidta erforderliga åtgärder om granskningen påvisar någon överträdelse.
- 104 Det framgår inte av lydelsen i artikeln att kommissionen måste ha erhållit ett yttrande från den berörda medlemsstaten innan den kan dra in ett finansiellt stöd, om granskningen påvisar någon överträdelse.
- 105 Mot bakgrund av det anförda kan talan inte vinna bifall på den fjärde grunden.

Den femte grunden: Brist på motivering

Parternas argument

- 106 Enligt sökandens mening är det omtvistade beslutet bristfälligt motiverat eftersom det är omöjligt att genom en analys av dess innehåll kontrollera om

de sakomständigheter som har angivits som motivering till beslutet verkligen har förelegat och om en riktig rättslig bedömning har gjorts av sakomständigheterna. Sökanden anser att kommissionen i det omtvistade beslutet inte klart och stringent har redogjort för de faktiska och rättsliga överväganden som den har grundat beslutet på, varför varken den som beslutet är riktat till eller förstainstansrätten kan få kännedom om hur kommissionen har resonerat. Detta är särskilt allvarligt eftersom gemenskapsförfarandet medförde att sökanden åtalades på nationell nivå.

- 107 Kommissionen har gjort gällande att det omtvistade beslutet är korrekt motiverat och att sökanden mycket väl kände till skälen för att stödet drogs in.

Förstainstansrättens bedömning

- 108 Av fast rättspraxis framgår dels att det av en motivering till en rättsakt enligt artikel 253 EG klart och tydligt skall framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden för att kunna försvara sina rättigheter och så att gemenskapens rättsskipande organ ges möjlighet att utöva sin prövningsrätt, dels att omfattningen av motiveringsskyldigheten skall bedömas i förhållande till sammanhanget (domen i det ovan nämnda målet *Industrias Pesqueras Campos m.fl. mot kommissionen*, punkt 140 samt där angiven rättspraxis).
- 109 I förevarande fall har kommissionen i det omtvistade beslutet hänvisat till de olika etapperna i det administrativa förfarandet, särskilt till de kontroller som kommissionens avdelningar utförde, och angivit att de konstaterade överträdelserna motiverade indragning av stödet i fråga enligt artikel 24.2 i förordning nr 4253/88. Dessutom beskriver den i detalj de fyra överträdelser som den har gjort gällande mot sökanden, det vill säga att inte ha fullgjort skyldigheten att finansiera delar av projektet samt att i projektet ha tagit upp utgifter som inte motsvarade tjänster som verkligen hade utförts av bolaget Genforsa, utgifter som inte var stödberättigande och personalkostnader som inte var styrkta. Vidare är

de omständigheter som har åberopats till stöd för att slå fast dessa överträdelse inte av allmän karaktär, eftersom kommissionen har hänvisat till en rad räkenskapsuppgifter och nämnt det bevismaterial som sökanden har företett och vars riktighet ifrågasätts. Det är slutligen ostridigt i målet att Hortiplant under flera dagar var föremål för en granskning på plats, då företaget bland annat fick veta vilket bevismaterial som krävdes och då det gavs möjlighet att bevisa såväl att projektet hade delfinansierats som att företaget verkligen hade haft de utgifter som hade tagits upp i projektet.

- 110 Rätten drar således slutsatsen att det av denna motivering klart och tydligt framgår hur svaranden har resonerat samt att sökanden har kunnat försvara sina rättigheter och förstainstansrätten har kunnat utöva sin prövningsrätt.
- 111 Det framgår för övrigt av den argumentation som sökanden har fört vid utvecklingen av sina grunder att den har förstått det resonemang som ledde svaranden till att anta det omtvistade beslutet.
- 112 Av det anförda följer att det omtvistade beslutet är tillräckligt motiverat i den mening som avses i artikel 253 EG, varför talan inte kan vinna bifall på denna grund.

II — Andrahandsyrkandet

Parternas argument

- 113 Sökanden har till stöd för sitt andrahandsyrkande gjort gällande att kommissionen har åsidosatt proportionalitetsprincipen genom att dra in stödet helt trots att

det framgår av de handlingar som sökanden har givit in till kommissionen att projektet till fullo har genomförts.

- 114 I vart fall anser sökanden att kommissionen inte kan agera med sådan stränghet att enskildas intressen äventyras i mycket större utsträckning än vad som var normalt förutsägbart och sålunda överskrida gränserna för sin behörighet genom att skada dessa intressen allvarligare än vad som framstår som nödvändigt efter en djupgående analys av de intressen som står på spel.
- 115 Sökanden har vidare framhållit att den inte har gjort sig skyldig till något bedrägeri gentemot kommissionen. Kommissionen drog slutsatsen att det fanns bedrägliga avsikter på grund av Tasiás medverkan i projektet och insåg därvid inte att någon sådan överträdelse inte hade förekommit i fallet och att det inte heller hade framkommit några tecken på sådana avsikter. Kommissionen kan i detta avseende inte grunda sin argumentation på åtgärder som vidtogs inom det spanska rättsväsendet, eftersom det var kommissionen själv som utlöste dessa åtgärder.
- 116 Kommissionen anser att det är fullt motiverat att helt dra in stödet i fråga, eftersom de uppdagade överträdelserna är många och allvarliga, då sökanden inte bara har åsidosatt skyldigheten att styrka sina utgifter utan även har tagit upp fakturor i projektet som avser tjänster som aldrig har utförts.

Förstainstansrättens bedömning

- 117 Av fast rättspraxis följer att proportionalitetsprincipen innebär att gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte får gå utöver gränserna för vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå det eftersträlvade målet (se särskilt domstolens dom av den 17 maj 1984 i mål 15/83, Denkvit Nederland,

REG 1984, s. 2171, punkt 25, och förstainstansrättens dom av den 19 juni 1997 i mål T-260/94, Air Inter mot kommissionen, REG 1997, s. II-997, punkt 144).

- 118 Enligt domstolen får vidare åsidosättandet av en förpliktelse beivras med förlusten av en rättighet som har åtnjutits med stöd av gemenskapsrättsliga bestämmelser, till exempel rätten till ett stöd, om det är av grundläggande betydelse för att ett gemenskapsrättsligt system skall fungera tillfredsställande att förpliktelsen fullgörs (domstolens dom av den 12 oktober 1995 i mål C-104/94, Cereol Italia, REG 1995, s. I-2983, punkt 24, samt där angiven rättspraxis).
- 119 Såväl förordning nr 2052/88 som förordningarna nr 4253/88 och 4256/88 om tillämpningsföreskrifter för nämnda förordning nr 2052/88 syftar till att genom EUGFJ, inom ramen för åtgärderna för ekonomisk och social sammanhållning och som ett led i reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, främja anpassningen av jordbruksstrukturerna och utvecklingen av landsbygdsområdena. Det framgår vidare av tjugonde övervägandet i förordning nr 4253/88 samt av artikel 23 i samma förordning att lagstiftaren har avsett att införa ett effektivt kontrollförfarande för att garantera att mottagarna iakttar de villkor som ställts upp då stödet från EUGFJ beviljades, så att ovan nämnda syften kan uppnås på ett korrekt sätt. Slutligen framgår det ovan i punkt 66 att det, för att det kontroll- och bevissystem som har införts för att avgöra om villkoren för att bevilja stöd är uppfyllda skall fungera tillfredsställande, är oundgängligt att sökande och mottagare av stöd från gemenskapen tillhandahåller tillförlitliga uppgifter.
- 120 Av utredningen ovan beträffande den första och den andra grunden framgår att företeendet av fakturor och upptagandet i projektet av utgifter som saknade motsvarighet i verkligheten samt åsidosättandet av delfinansieringsplikten utgjorde allvarliga åsidosättanden av väsentliga skyldigheter som kan motivera indragning av stödet i fråga.
- 121 I förevarande fall har kommissionen vidare med rätta kunnat göra bedömningen att alla andra åtgärder än att helt dra in stödet skulle riskera att uppmuntra till

åsidosättande av villkoren för att stöd skall beviljas. Mottagare skulle nämligen kunna lockas att tillhandahålla falska uppgifter eller undanhålla viss information för att till synes öka beloppet för den investering som kan finansieras och därmed erhålla ett större finansiellt stöd från gemenskapen, om den enda sanktion de riskerar är att stödet endast minskar med den del av investeringen för vilken något av villkoren för att stöd skall beviljas inte är uppfyllt.

- 122 Sökanden har således inte visat att indragningen av stödet inte stod i proportion till de angivna överträdelserna och syftet med bestämmelserna i fråga.
- 123 Härav följer att det inte är visat att proportionalitetsprincipen har åsidosatts och att sökanden inte kan vinna bifall till sitt andrahandsyrkande.
- 124 Mot bakgrund av det anförda skall sökandens talan ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 125 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Svaranden har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, inklusive de kostnader som hänför sig till det interimistiska förfarandet. Eftersom sökanden har tappat målet, skall svarandens yrkande bifallas.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (fjärde avdelningen)

följande dom:

- 1) Talan ogillas.
- 2) Sökanden skall bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad, inklusive de kostnader som hänför sig till det interimistiska förfarandet.

Mengozzi

Tiili

Moura Ramos

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 14 juni 2001.

H. Jung

P. Mengozzi

Justitiesekreterare

Ordförande